

پتروشیمی
اروند

حلقه مفقوده اعتماد

تصمیم درباره خوراک پتروشیمی ها به عنوان ستون فقرات این صنعت، تعیین تکلیف توزیع رانت انرژی میان دولت، صنعت و سهامداران است

ثبات سیاستگذاری در صنعت پتروشیمی، حلقه ای است که نه تنها اعتماد سرمایه گذاران را تضمین می کند، بلکه بستر توسعه بازار سرمایه را هموار می سازد. **ابراهیم سماوی**، کارشناس برجسته بازار معتقد است مشکل اصلی این صنعت ضعف عملیاتی نیست، بلکه بی ثباتی تصمیمات کلان است؛ واقعیتی که از نرخ خوراک تا اعتماد سرمایه گذار و سیاست های صادراتی تا رفتار کل بازار را تحت تأثیر قرار می دهد و سرمایه گذاری در زنجیره پتروشیمی را با ریسک و ابهام مواجه می کند. در گفت و گوی پیش رو ابعاد بیشتر این موضوع را می خوانید.

بازی است. قواعدی که گاه بدون افق زمانی مشخص، بدون فرمول شفاف و بدون گفت و گوی مؤثر با ذینفعان تغییر می کنند و نتیجه آن افزایش ریسک سیاستی و تخریب اعتماد سرمایه گذار است.

■ **چرا نرخ و فرمول خوراک این قدر در کانون توجه بازار قرار دارد؟**

در میان متغیرهای سیاستی، نرخ و فرمول خوراک جایگاه ویژه ای دارد. خوراک برای پتروشیمی ها یک هزینه ساده نیست، بلکه ستون فقرات مدل اقتصادی این صنعت است. تصمیم درباره نرخ خوراک گاز یا مایع، در واقع تصمیم درباره نحوه توزیع رانت انرژی میان دولت، صنعت و سهامداران است.

مسئله اصلی بازار این نیست که نرخ خوراک بالا باشد یا پایین؛ مسئله این است که نرخ خوراک غیرقابل پیش بینی باشد. بازاری که نتواند هزینه اصلی تولید را برای افق میان مدت تخمین بزند، ناگزیر به اعمال تخفیف ریسک در ارزش گذاری می شود.

■ **آیا اثر بی ثباتی سیاست ها فقط محدود به پتروشیمی هاست؟**

خیر، این اثر به پتروشیمی های بالادستی محدود نمی ماند. زنجیره ای از صنایع وابسته از پالایشی ها گرفته تا صنایع پایین دستی شیمیایی، پلاستیک، لاستیک، شوینده ها، بسته بندی و حتی بخش هایی از

■ **چرا صنعت پتروشیمی تا این حد برای بازار سرمایه حساس و تعیین کننده است؟**

صنعت پتروشیمی در بازار سرمایه ایران صرفاً یک گروه بورسی یا یک بخش از اقتصاد نیست، بلکه می توان آن را معیار سنجش کیفیت سیاستگذاری اقتصادی دانست. هر تصمیمی که درباره نرخ خوراک، فرمول قیمت گذاری، سیاست صادراتی یا مداخلات تنظیم گرانه در این صنعت اتخاذ می شود، اثر آن محدود به چند نماد بزرگ نیست و به صورت مستقیم و غیرمستقیم به کل بازار سرمایه سرایت می کند. دلیل این حساسیت هم روشن است: پتروشیمی ها هم از نظر وزن در شاخص کل، هم از منظر سودآوری شرکت های بورسی و هم به عنوان پیشران اصلی صادرات غیرنفتی، در قلب اقتصاد و بورس ایران قرار دارند.

■ **چرا ثبات تصمیم گیری به یک مطالبه مشترک بازار و صنعت تبدیل شده است؟**

در چنین جایگاهی، ثبات تصمیم گیری در سیاست های مرتبط با پتروشیمی دیگر یک مطالبه بخشی یا صنفی نیست، بلکه به خواست مشترک بازار سرمایه و صنعت تبدیل شده است. تجربه سال های اخیر نشان می دهد مسئله اصلی این صنعت، نه ضعف مزیت رقابتی است و نه ناکارآمدی عملیاتی، بلکه بی ثباتی قواعد

ایران

۱۱۲